

Co-funded by
the European Union

ProVol Digital
Professional volunteer management
and training through digitalisation

Pedagogické metody pro digitální práci a učení

ProVol Digital
Professional volunteer management
and training through digitalisation
0071-0202-0020-020-00000000

Praktická cvičení 1.4. (Name of the method)
Pedagogical Methods of digital work

Method: Name of the method

Description of the method (80 words)	<table border="1"> <thead> <tr> <th style="background-color: #fff9c4;">Advantages</th> <th style="background-color: #fff9c4;">Disadvantages</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table>		Advantages	Disadvantages																		
	Advantages	Disadvantages																				
Procedure (80 words)	Tips and conclusion (100 words)																					

Obsah

1. Úvod4
 - 1.1 Co je digitální práce?4
 - 1.2 Co je digitální učení?4
2. Metody digitálního učení6
 - 2.1 Smíšené učení (převrácené učení)6
 - 2.2 Webové školení**Fehler! Textmarke nicht definiert.**
 - 2.3 Video školení9
 - 2.4 Webinář10
 - 2.5 E-moderování11
 - 2.6 Podcasty12
 - 2.7 Mobilní vzdělávání13
 - 2.8 Mikroučení14

1. Úvod

Přizpůsobit dobrovolníky stále více digitálnímu světu je ústřední výzvou pro koordinátory dobrovolníků. Budoucnost práce a učení je digitální.

1.1 Co je digitální práce?

Stále více lidí tráví pracovní dobu před obrazovkou počítače. Digitální práce, jak se této formě práce běžně říká, znamená pro zaměstnance i zaměstnavatele další zásadní změnu.

Digitální práce je decentralizovaná pracovní metoda, která se nevyskytuje pouze mezi pracovníky na volné noze, ale stále častěji i v kancelářích.

Digitální práci lze shrnout pomocí následujících klíčových bodů:

- flexibilní pracovní doba (nezávislá na čase a místě),
- za pomoci notebooku (nebo jiného mobilního zařízení) a připojení k internetu,
- decentralizované rozdělení úkolů,
- žádné trávení času v kanceláři¹.

Používání digitálních nástrojů je v digitální práci nepostradatelné. Důležité je také didakticky motivované využívání digitálních technologií. Ke zvýšení kvality a efektivity digitální práce je nutný rozvoj mediálně-didaktického prostředí výuky/učení a testování inovativních technologií výuky/učení.

Koncepty pro používání digitálních médií se stále používají příliš zřídka. Je důležité vhodně kombinovat obsah, digitální média a výukové metody. Nejlepší počítače a nejrychlejší WLAN jsou málo platné, pokud neexistuje žádný podporovaný, pedagogicky dobře podložený koncept.

1.2 Co je digitální učení?

V posledních letech se digitální online vzdělávání díky celkovému rozvoji digitalizace dramaticky rozvinulo.

Učení již není vázáno na konkrétní materiály, jako jsou knihy, není vázáno na místo a je také nezávislé na konkrétním čase.

¹Srov. Fichtel J., 2021 URL:<https://arbeits-abc.de/digitales-arbeiten/>, přístupný dne 01.09.22

Digitální učení se také nazývá e-learning. Pokud jsou digitální média potřebná pro proces učení dostupná pouze online (pouze s připojením k internetu), nazývá se to také online učení.

Aby přenos znalostí fungoval snadno a flexibilně, nahrazuje se v digitálním učení tištěný obsah digitálními médii. Místo knihy pak mám e-knihu nebo online dokument.

2. Metody digitálního učení

Z celé řady byly vybrány a podrobněji popsány následující pedagogické metody:

2.1 Smíšené učení (převrácené učení)

Smíšené vzdělávání je kombinací online a prezenčního vzdělávání. Prezenční výuka popisuje všechny formy učení, které probíhají tváří v tvář mezi studenty a učiteli nebo školiteli. Klasickým znakem prezenční výuky je, že obvykle probíhá ve skupině. Online učení zahrnuje všechny formy učení s elektronickými nebo digitálními médii.

Flipped learning je metoda kombinovaného učení.

Metoda: Převrácené učení

Popis metody

Flipped learning je metoda velmi běžné výukové a učební formy kombinovaného učení.

Flipped Learning nebo Flipped Classroom odkazuje na výukovou metodu vyvinutou společností Bergmann & Sams v USA v roce 2007. Jde o jakousi předělanou učebnu.

Základní myšlenkou bylo jednoduše obrátit klasickou metodu výuky. To znamená, že učební obsah vypracovávají studenti doma a aplikace probíhá ve třídě nebo v kurzu.

Postup

Při převráceném učení se vstupní fáze zaměřuje s fází procvičování, tj. předávání znalostí probíhá při samostudiu (většinou prostřednictvím výukových videí, obrazovky...) doma a při hloubkových aktivitách (praktické aplikace, interaktivní metody, diskuse, skupinová práce) probíhají ve třídě nebo v kurzu.

Výhody	Nevýhody
Umožňuje učení vlastním tempem, sebeorganizované a individuální. Učí se svým vlastním tempem, mohou to, co se učí, několikrát opakovat a mají tak moc nad svým procesem učení. To také podporuje vlastní účinnost, stejně jako schopnost organizovat se.	Předpokladem jsou digitální kompetence; při vzniku problémů např. s technologií je musíte umět vyřešit sami (s externí podporou).
Nezávislost času a místa.	Chce to schopnost sebereflexe vlastního poznání a toho, co člověk nepochopil. Vyžaduje to také otevřenost, abyste o tom mohli diskutovat ve skupině.
Intenzivní vstup do předmětu je možný.	Vyžaduje vysokou úroveň sebeorganizace a disciplíny.
Vyšší pozornost student.	Musíte vědět, jak se dobře učit – jaký jste typ studenta, jaké jsou dobré podmínky a podporovat učení.
Učební materiál lze kdykoli vyvolat, např. pro chybějícího žáka.	Vysoká kompetence školitelů zapojit se jako facilitátoři procesu učení a také vysoké digitální kompetence.

Tipy a závěr

1. Prostě to začněte dělat!
2. Buďte dobře připraveni.
3. Investujte do rozvoje digitální kompetence studentů – v případě potřeby.
4. Používejte různé metody a zdroje médií.
5. Netlačte na sebe, abyste vytvořili dokonalá videa.

2.2 Webové školení

Metoda: Webové učení

Popis metody

Webové školení (WBT) je forma počítačového učení, které se při sdílení obsahu a podpoře komunikace opírá o připojení k internetu. Ve svých počátcích se tento typ praxe vztahuje k distančnímu vzdělávání, protože většinou nevyžaduje interakci tváří v tvář mezi studentem nebo praktikantem a instruktorem.

Postup

Neformální WBL – studenti se učí v online kurzech s vlastním tempem; není potřeba žádný lektor. Formální WBL – studenti se zapisují do strukturovaného kurzu, kde jsou poskytovány materiály, zpětná vazba a testování pokroku. Formální vzdělávání může probíhat zcela nebo částečně online. Vyžaduje tutora / správce kurzu.

Výhody	Nevýhody
přístupný	vyžaduje stabilní připojení k internetu
vlastním tempem	slabší sledování průběhu
přitažlivý	může být rušivé
motivující	vysoká míra opuštění
rozmanité	ohromující

Tipy a závěr

Pro neformální webové učení je vyžadována vysoká sebekontrola a stabilní úroveň motivace. Studenti s vlastním tempem mohou mít prospěch z aplikací pro produktivitu a ztišení rozptýlení. Různé formy učení, jako jsou interaktivní videa, podcasty atd., mohou pomoci udržet pozornost.

Ve formálním webovém učení studenti těží z atraktivních materiálů a také z dobré rutiny. Je dobrým zvykem mít k dispozici jasné sylabus a rozvrh, stejně jako materiály nebo užitečné odkazy. Pravidelné kontroly pokroku jsou nezbytné pro dobrou zpětnou vazbu a uchování informací.

Další čtení:

[Osm tipů pro úspěšné online učení](#)

[Praktický průvodce rozvojem efektivního webového učení](#)

2.3 Video školení

Metoda: Učení založené na videu - VBL

Popis metody

Video-Based Learning je metoda výuky a učení prostřednictvím videa, která byla uznávána jako účinný zdroj v online výukových aktivitách.

Využívá kombinaci obrázků, animací, grafiky, textu a zvuku, která vytváří multismyslovou zkušenost tím, že studentům vysvětluje, co se potřebují naučit.

Postup

Chcete-li získat přístup k výuce založené na videu, musíte se připojit k platformám videoškolení na vašem počítači nebo mobilním zařízení. Učení může probíhat odkudkoli, kdykoli a můžete se učit svým vlastním tempem.

Výhody	Nevýhody
široce dostupné – vše, co potřebujete, je připojení k internetu.	nedostatek lidské interakce
lepší udržení učení	závislost na zařízení
interaktivní, poutavé a zábavné	

Tipy a závěr

Video-Based Learning je metoda, která může částečně nahradit tradiční způsoby výuky a učení. Může přitáhnout pozornost studentů a pomoci zlepšit jejich spolupráci. Může to být užitečná metoda na podporu různých stylů učení, zejména pro lidi, kteří se identifikují jako vizuální studenti (resp. potřebují materiál vidět).

2.4 Webinář

Metoda: Webinář/Online seminář/kurzy

Popis metody

Webináře, což je krátký termín pro webové semináře, jsou živé online události přenášené prostřednictvím video platformy za účelem školení.

Webináře umožňují interakci s účastníky prostřednictvím poskytování, přijímání a diskusí o informacích.

“A MOOC” je vhodný pro velký počet účastníků. A Massive Open Online Course je internetový kurz, který je otevřený a používán ve vysokoškolském vzdělávání a vzdělávání dospělých.

Postup

Pro účast na webináři se účastníci musí zaregistrovat. Poté obdrží od organizátorů potvrzovací e-mail obsahující další pokyny a přihlašovací údaje a/nebo přístupový odkaz. Účastníci se připojují k platformě pomocí aplikace nebo prostřednictvím webového prohlížeče a sledují živou událost. Účastníci také potřebují mikrofon a webovou kameru pro interakci.

Výhody	Nevýhody
široce dostupné – vše, co potřebujete, je dobré připojení k internetu.	mobilní zařízení nemusí být vždy podporována
účastníci mohou mít sídlo kdekoli	v případě technických problémů je třeba hledat řešení samostatně. (Technická podpora často není poskytována.)
nákladově efektivní	pozornost je často snížena: jiné věci se dělají stranou, člověk je rozptýlen.
může se zúčastnit velký počet účastníků – dle omezení technických podmínek	výměna je příliš malá; dialog je nejvíce podporován, ale žádné diskuse.
vhodné pro přenos informací	potřebuje profesionální design webináře – a vzhled. Video chyby neodpouští.
lze také poslouchat streamované webináře	

Tipy a závěr

Webináře jsou velmi podobné prezenčním seminářům. Mohou být velmi užitečnou metodou, pokud jde o kurzy dálkového studia.

Webináře mohou shromáždit různorodou škálu účastníků z celého světa.

TIPY

- dobré technické vybavení
- max. 20 minut
- dobře připravený design semináře
- technickou podporu na pozadí
- rozmanité způsoby prezentace - nejen ppt

2.5 E-moderování

Metoda: E-moderování

Popis metody

E-moderování je proces zapojení studentů do online diskuse, nejprve diskusi usnadní a poté udělá krok zpět, aby umožnil účastníkům řídit probíhající diskusi a budovat nové znalosti. Důležitým prvkem e-moderování je úlohou e-moderátor. Je to důležitá role, protože může ovlivnit kvalitu učení dosaženého účastníky a je klíčová pro efektivní online diskuse.

(zdroj:

https://www.westernsydney.edu.au/_data/assets/pdf_file/0003/450183/emoderating.pdf)

Proces:

- 1: Přístup a motivace - účastníci potřebují individuální přístup a dovednosti k používání komunikačních nástrojů.
- 2: Online socializace.
- 3: Výměna informací - účastníci si vzájemně poskytují informace relevantní pro daný kurz.
- 4: Konstrukce znalostí - probíhá skupinová diskuse související s kurzem.
- 5: Vývoj - účastníci hledají výhody systému, které jim pomohou dosáhnout jejich cílů.

Výhody	Nevýhody
méně stráveného času (není nutné cestování)	žádné/méně socializace
snížené cestovní náklady	závislé na technické infrastruktuře: nutné video a audio
(inter)aktivní účast a výměna přes hranice zemí	moderátor potřebuje ovládat nástroje (dobrý offline moderátor nemusí být nutně dobrý online moderátor)
větší flexibilitu při plánování relace	aktivní účast nezbytná k dosažení výsledků

Tipy a závěr

E-moderátor hraje klíčovou roli, pokud jde o úspěch online výukového sezení, protože neexistuje přímý oční kontakt, a proto je méně možná neverbální komunikace. E-moderátor podporuje interakci a komunikaci mezi skupinou, kterou mohou tvořit odborníci i laici. E-moderátor sám o sobě nemusí být odborníkem v dané oblasti, ale musí se dobře orientovat v různých technikách, které jsou nezbytné k vedení a řízení online diskuse.

Online výukové sezení lze uspořádat snadněji, protože není nutné cestovat tam a zpět, což také snižuje náklady. Na druhou stranu, všichni účastníci musí být před účastí proškoleni v používání zařízení a konferenčních nástrojů.

2.6 podcasty

Metoda: Podcast

Popis metody

Podcast je digitální audio program, který můžete poslouchat na jakémkoli zařízení. Série podcastů se zaměřuje na konkrétní téma a obvykle se skládá z několika epizod. Podcasty mohou mít libovolnou délku, frekvenci a jakýkoli formát. Od každodenních pětiminutových podcastů pořádaných jedním moderátorem až po měsíční tříhodinovou show ve formátu rozhovoru, vše je možné.

Postup

Chcete-li si poslechnout podcast, musíte si buď stáhnout aplikaci Podcast (např. Spotify, Audible, Podimo) do svého mobilního zařízení nebo vyhledat bezplatné podcasty online. Můžete je buď poslouchat online, nebo si podcasty stáhnout pro pozdější použití offline.

Výhody	Nevýhody
snadno vyrobitelné a nákladově efektivní	žádná osobní interakce: pasivní učení
skvělé pro sluchové učení	závislé na technické infrastruktuře
flexibilita – lze poslouchat na jakémkoli zařízení (smartphone, doma, v autě, dokonce i offline)	pro některé aplikace je nutné předplatné
obrovská rozmanitost obsahu	některé podcasty obsahují reklamu
zábavná i poučná	

Tipy a závěr

Podcasty lze použít pro sluchové učení a jsou skvělé pro lidi, kteří mohou jít svým vlastním tempem. Vždy můžete přehrát a pozastavit a dokonce upravit rychlost přehrávání. Bez ohledu na předmět jsou podcasty obvykle zábavnější než vaše obvyklá školní lekce a témata jsou neomezená. Dokonce i specializovaná témata jsou pokryta a dostupná v různých jazycích. Jsou také skvělým způsobem, jak se učit jazyky.

Před zakoupením měsíčního předplatného existuje možnost bezplatného zkušebního období. Než se usadíte s jedním, měli byste vyzkoušet různé aplikace a také využít možnost bezplatných podcastů dostupných na webových stránkách. Je také levnější stahovat podcasty, když máte Wi-Fi a pak je poslouchat offline.

2.7 Mobilní vzdělávání

Metoda: Mobilní vzdělávání

Popis metody

Mobilní vzdělávání, také označované jako mLearning, je jednoduše proces přístupu k obsahu výuky prostřednictvím mobilních zařízení. Klade důraz na mobilitu a dostupnost pro studenta, který se může rozhodnout, kde a kdy bude mít přístup k dostupným informacím.

Postup

Mobilní výuková řešení se mohou lišit, i když obvykle vyžadují některé základní funkce, jako například:

- mikrolearningové jednotky (krátké mobilní sezení v délce až dvou minut),
- sociální nástroje (spojení s ostatními studenty, vytváření sítí, týmové znalosti),
- gamifikace („bitvy“, výzvy, odměny).

Výhody	Nevýhody
mobilní zařízení jsou všemocná	technické překážky
účinné	vyžaduje odbornou přípravu
poutavé	může být rušivé
motivující	zaměření se může přesunout od učení k odměně
nákladově efektivní	riziko neprofesionálního vývoje

Tipy a závěr

U mobilního učení je pro úspěch zásadní dobrý učební plán a informovaný rozvoj. Je velmi efektivní používat známou a přístupnou platformu, aby se studenti vyhnuli počátečním technickým potížím.

Jednotlivé jednotky by měly být krátké, poutavé a přínosné. Pro studenta by také mělo být snadné vidět svůj pokrok, aby zůstal motivovaný. Doporučuje se použití různého obsahu a také nepřetržitá dostupnost.

Další čtení:

[Budoucnost mobilního učení a rozvoje](#)

[Mobilní vzdělávání v roce 2022](#)

2.8 Mikroučení

Metoda: Mikroučení

Popis metody

Mikrolearning je forma e-learningu charakterizovaná mnoha malými učebními jednotkami. Tyto se nazývají mikroobsahy nebo *učící se nugety*. Lze je nalézt jak ve strukturované formě (e-learning), tak v dynamických procesech, jako je weblog na World Wide Web.

Různé formáty mikroučení lze v případě potřeby dokončit během několika minut a studenti dostanou odpověď na otázku, která je pro ně relevantní.

Tyto učební jednotky mohou trvat 10-15 minut nebo více, ale jednotka může také obsahovat jen několik sekund.

Postup

Mikrolearning může poskytnout řadu řešení pro učení. V organizacích jej lze použít pro představení, profesní rozvoj nebo školení.

Typy mikrolearningového obsahu zahrnují: video tutoriály, audio podcasty, prezentace, interakce, hry, scénáře, hodnocení, textové pracovní pomůcky a krátké online lekce.

Výhody	Nevýhody
vždy a všude k dispozici	není vhodný pro všechny vzdělávací potřeby
individuální a flexibilní	není možné předat široké znalosti
metoda učení je zajímavá a motivující	didaktickou výzvou
rychle a prakticky naučit omezené téma	žádná sociální interakce
zkrácené doby školení šetří náklady!	

Tipy a závěr

Dobrý mikroobsah je...

- jednoduchý a dostupný z jakéhokoli zařízení,
- na míru jednotlivému studentovi,
- přesný a dostane se k jádru informace,
- součástí širšího vzdělávacího konceptu.

Tip: Pokud je obsah rozsáhlejší, můžete jej jednoduše rozdělit do několika výukových jednotek!

Tipy pro mikrolearningová videa:

- udržujte to interaktivní!,
- integrujte více médií,
- zvuk dělá trik.

Podpora Evropské komise pro produkci této publikace nepředstavuje souhlas s obsahem, který odráží pouze názory autorů, a Komise nemůže být zodpovědná za jakékoli použití informací v ní obsažených.